

DOĞALGAZ KÜRESEL VANA KULLANIM KLAVUZU

NATURAL GAS BALL VALVE USER MANUAL

ÖNSÖZ

GÖVDESAN küresel vanaları; TS 9809, TS EN 331, EN 12266-1, EN 1092-1 gibi ilgili standartlara uygun olarak üretilmiş, konut ve endüstriyel gaz hatlarında güvenli kullanım amacıyla tasarlanmıştır.

Bu kılavuz; vananın taşınması, depolanması, montajı, işletilmesi ve bakımı sırasında uyulması gereken teknik esasları içermektedir.

Vanayı devreye almadan önce bu kılavuz dikkatle okunmalıdır. Ürün etiketleri, teknik bilgiler ve test sertifikaları bu dokümanla birlikte değerlendirilmelidir.

Kılavuzda belirtilen kurallara uyulmaması halinde oluşabilecek arızalardan kullanıcı sorumludur.

1. AMAÇ

Bu dokümanın amacı; GÖVDESAN tarafından üretilen küresel vanaların:

- doğru hatlara monte edilmesini,
- güvenli koşullarda işletilmesini,
- uzun süreli sızdırmazlık ve performans sağlamasını,
- kullanıcıyı teknik olarak doğru yönlendirmesini sağlamaktır.

2. ÜRÜNÜN KULLANIM ALANI

GÖVDESAN TSE / EN normlu küresel vanalar şu alanlarda kullanılmak üzere tasarlanmıştır:

- Doğalgaz dağıtım ve servis hatları
- LPG ve yanıcı gaz tesisatları
- Konut ve ticari gaz sayaç bağlantıları

FOREWORD

GÖVDESAN globe valves are manufactured in compliance with relevant standards such as TS 9809, TS EN 331, EN 12266-1, EN 1092-1 and are designed for safe use in residential and industrial gas lines.

This manual contains the technical principles that must be followed during the transport, storage, installation, operation, and maintenance of the valve.

This manual must be read carefully before putting the valve into service. Product labels, technical information, and test certificates should be evaluated together with this document.

The user is responsible for any malfunctions that may occur if the rules specified in the manual are not followed.

1. PURPOSE

The purpose of this document is to ensure that globe valves manufactured by GÖVDESAN:

- are installed on the correct lines,
- are operated under safe conditions,
- provide long-term leak-tightness and performance,
- provide the user with technically correct guidance.

2. PRODUCT APPLICATION AREA

GÖVDESAN TSE / EN standard ball valves are designed for use in the following areas:

- Natural gas distribution and service lines
- LPG and combustible gas installations
- Residential and commercial gas meter connections

- Endüstriyel gaz besleme hatları
- Isıtma/havalandırma sistemleri (uygun ürünlerde)

Ürünlerin kullanım alanı etiket ve sertifikalarında belirtilen değerlere uygun olmalıdır.

3. KÜRESEL VANA SEÇİM KRİTERLERİ

3.1. Akışkan Özellikleri

- Doğalgaz, LPG veya yanıcı gaz
- Temizlik seviyesi (kir, partikül – filtre ihtiyacı)
- Korozyon durumu

3.2. Montaj Şartları

- Maks. işletme basıncı (etikette belirtilen)
- Akışkan sıcaklık aralığı
- Hat bağlantı tipi: dişli, flanşlı, kaynaklı
- Full bore / standard bore tercihleri

3.3. Standart Uygunluk

Seçilen vana, TS EN 331, TS 9809, EN 12266-1 test ve ürün gerekliliklerine uygun olmalıdır.

4. AMBALAJ VE KORUMA

- Vanalar, bağlantı noktalarından yabancı madde girişini önlemek amacıyla kapak ve poşet ile korunur.
- Kapak ve koruyucu ambalaj montajdan hemen önce çıkarılmalıdır.
- Ürünler KYS'ye uygun olarak kolilenmiş ve paletlenmiş şekilde sevk edilir.

- Industrial gas supply lines
- Heating/ventilation systems (in suitable products)

The product's area of use must be in accordance with the values specified on the label and certificates.

3. GLOBAL VALVE SELECTION CRITERIA

3.1. Fluid Properties

- Natural gas, LPG, or combustible gas
- Cleanliness level (dirt, particles – need for filter)
- Corrosiveness

3.2. Installation Conditions

- Max. operating pressure (as indicated on the label)
- Fluid temperature range
- Line connection type: threaded, flanged, welded
- Full bore / standard bore preferences

3.3. Compliance with Standards

The selected valve must comply with TS EN 331, TS 9809, EN 12266-1 test and product requirements.

4. PACKAGING AND PROTECTION

- Valves are protected with a cap and bag to prevent foreign matter from entering the connection points.
- The cap and protective packaging must be removed immediately before installation.
- Products are shipped boxed and palletized in accordance with the QMS.

- Müşteri ambalajı yırtmamalı, vana yüzeyini darbeye karşı korumalıdır.

5. DEPOLAMA

5.1. Depolama Koşulları

- Kuru, temiz ve kapalı alanda muhafaza edilmelidir.
- Nem, rutubet ve kimyasal ortamlardan uzak olmalıdır.
- Ürünlerin üzerine ağırlık konmamalı, kesinlikle üst üste istiflenmemelidir.

5.2. Uzun Süreli Depolama

Bu süre 6 ayı aşıyorsa:

- Boyasız yüzeyler korozyon önleyici yağ ile korunmalıdır.
- Hat bağlantı kapakları çıkarılıp yüzeyler kontrol edilmeli ve yeniden kapatılmalıdır.

6. TAŞIMA VE KALDIRMA

- Vanalar kaldırılırken bez sapan veya vana yüzeyine zarar vermeyecek ekipman kullanılmalıdır.
- Aktüatör, kol, dişli kutusu veya gövde üzerindeki zayıf noktalardan kaldırma yapılmamalıdır.
- Kaldırma mapası olmayan ürünler, yalnızca flanş saplama deliklerinden taşınabilir.
- Flanş kapakları taşıma sırasında çıkarılmamalıdır.

- The customer must not tear the packaging and must protect the valve surface from impact.

5. STORAGE

5.1. Storage Conditions

- Must be stored in a dry, clean, and closed area.
- Must be kept away from moisture, humidity, and chemical environments.
- No weight should be placed on top of the products, and they should never be stacked on top of each other.

5.2. Long-Term Storage

If this period exceeds 6 months:

- Unpainted surfaces should be protected with anti-corrosion oil.
- Line connection caps should be removed, surfaces should be checked, and then they should be closed again.

6. TRANSPORT AND LIFTING

- When lifting valves, use a cloth sling or equipment that will not damage the valve surface.
- Do not lift from weak points on the actuator, lever, gearbox, or body.
- Products without lifting lugs can only be transported using the flange bolt holes.
- Flange covers should not be removed during transport.

7. MONTAJ TALİMATLARI**7.1. Montaj Öncesi**

- Hat içi yabancı madde, çapak, pislik basınçlı hava/buhar ile temizlenmelidir.
- Hat ile vana üzerindeki etiket bilgileri (PN, DN, standard) karşılaştırılmalıdır.
- Vana üzerinde akış yönü varsa doğru yönde montaj yapılmalıdır.

7.2. Montaj Sırasında

- Boru ve bağlantı elemanlarının eksenleri tam hizalı olmalıdır.
- Flanşlı bağlantıda cıvatalar çapraz sıkma yöntemiyle uygun torkta sıkılır.
- Dişli bağlantıda boru diş boyu, vana diş boyundan az olmamalıdır.
- Vana montaj sırasında tam açık konumda olmalıdır.
- Montaj sonrası hat anma basıncının 1,5 katı ile test edilmelidir (EN 12266-1).

8. KULLANIM TALİMATI**Genel Kullanım**

- Vana yarım açık konumda kullanılmaz; bu kullanım sızdırmazlık elemanlarına zarar verir.
- Kolu ok yönünde açma/kapama için kullanınız.
- Kol stop pimine dayanınca daha fazla kuvvet uygulanmamalıdır.
- Çalışma basıncı etiket üzerinde "Maks. İşletme Basıncı" olarak yazılıdır.

7. INSTALLATION INSTRUCTIONS**7.1. Before Installation**

- Foreign matter, burrs, and debris inside the line should be cleaned with pressurized air/steam.
- The **label information (PN, DN, standard) on the line and valve should be compared.
- If there is a flow direction on the valve, it must be installed in the correct direction.

7.2. During Installation

- The axes of the pipe and connection elements must be perfectly aligned.
- In flanged connections, bolts are tightened with the cross-tightening method at the appropriate torque.
- In threaded connections, the pipe thread length must not be less than the valve thread length.
- The valve must be in the fully open position during installation.
- After installation, the line must be tested at 1.5 times the rated pressure (EN 12266-1).

8. INSTRUCTIONS FOR USE**General Use**

- The valve must not be used in the half-open position; this use damages the sealing elements.
- Use the handle to open/close in the direction of the arrow.
- No further force should be applied when the handle reaches the stop pin.
- The working pressure is indicated on the label as "Max. Operating Pressure".

- Sıcaklık aralığı ürün sertifikasında belirtilen değerlere göre kullanılmalıdır.

9. BAKIM VE SERVİS

GÖVDESAN TSE–EN normlu küresel vanalar düşük bakım ihtiyacı ile tasarlanmıştır.

9.1. Periyodik Kontroller

- Dış yüzeyde korozyon kontrolü
- Bağlantı noktalarında sızıntı kontrolü
- Kol ve hareket mekanizmasının rahat çalıştığının doğrulanması

9.2. Sızdırmazlık Ayarı

- Vananın stem kısmında sızıntı gözlenirse stem somunu hafifçe sıkılarak sızdırmazlık yenilenebilir.

9.3. Parça Değişimi

- Üç parçalı gövdeler kolayca sökülüp servis yapılabilir.
- İki parçalı modellerde gövde kapağı sökülerek bakım yapılır.

10. GEREKLİ ARAÇ VE EKİPMANLAR**

- Uygun anahtarlar
- Tork anahtarı
- Cıvata, somun ve conta
- Temizleme ekipmanı

11. SONUÇ

Küresel vanaların güvenli ve uzun ömürlü çalışabilmesi için:

- Hat temiz olmalı

- The temperature range must be used according to the values specified in the product certificate.

9. MAINTENANCE AND SERVICE

GÖVDESAN TSE–EN standard globe valves are designed with low maintenance requirements.

9.1. Periodic Checks

- Corrosion check on the outer surface
- Leak check at connection points
- Verification that the lever and movement mechanism operate smoothly

9.2. Leakage Adjustment

- If leakage is observed in the stem part of the valve, the stem nut can be slightly tightened to restore tightness.

9.3. Part Replacement

- Three-piece bodies can be easily disassembled and serviced.
- In two-piece models, maintenance is performed by removing the body cover.

10. REQUIRED TOOLS AND EQUIPMENT**

- Appropriate wrenches
- Torque wrench
- Bolts, nuts, and gaskets
- Cleaning equipment

11. CONCLUSION

For safe and long-lasting operation of globe valves:

- The line must be clean

- Vana sadece tam açık/tam kapalı kullanılmalı
- Filtre (pislik tutucu) mutlaka bulunmalı
- Montaj ve kullanım talimatlarına uyulmalıdır

GÖVDESAN küresel vanaları doğru seçim, doğru montaj ve doğru kullanım ile maksimum performans ve güvenilirlik sunar.

- The valve must only be used in the fully open/fully closed position
- A filter (dirt trap) must be present
- Installation and usage instructions must be followed

GÖVDESAN globe valves offer maximum performance and reliability with the right selection, correct installation, and proper use.